

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

ו' שבט תשפ"ג • גליון 247 • פרשת בא

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:14	17:48	16:47	ירושלים
18:18	17:52	16:46	חיפה
18:11	17:46	16:45	

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

הבבא סאלי הקדוש

קדושתו של הבבא סאלי הייתה גדולה עד שזכה לרוח הקודש מופלאה

הזהות היהודית

בכינוי מיוחד, נדיר ויוצא דופן, מכונים בני העם היהודי: בני מלכים. יהודי הוא בנו של מלך מלכי המלכים, כך הוא מרגיש, בתודעה הזו הוא חי, זה חלק מהמנגנון הפנימי הפועם בתוכו. כולנו נסיכים של ממש, בניו של המלך! הן בורא עולם, הקדוש ברוך הוא, הוא אבינו האהב, ואנו בניו, אשרינו!

אחד הביטויים הבולטים ביותר אצל נסיכים – בני מלכים, הוא עניין הלבוש. אם מי מאיתנו ייצא פעם לרחובה של עיר באנגליה ויראה מי מנסיכי הממלכה או מממשר הממלכה, על אתר הוא יבחין כי זהו הנסיך. צורת הילוכו, עדינותו, אצילותו, וכמובן – לבושו. עדין, מהוקצע, מוקפד, מדויק, מותאם למעמד האישי. לא נוכל למצוא נסיך שכזה מהלך בבגדים מוזנחים, קרועים ומלוכלכים. לא נוכל למצוא נסיך בחוצות העיר לבוש בכפכפים או חמוש במצחיה מאולתרת...

כי עניין ההופעה החיצונית אינו עיסוק בשוליים. זה נכון שהלבוש אינו העיקר, אבל הוא מבטא משהו על העיקר שבתוכי מי שלובש את הלבוש הזה. כדי שיהודי ייראה כנסיך אמיתי – בנו של המלך, הציב לנו המלך – בורא עולם, כללי לבוש ברוויים ומוקפדים, מהם לא נסטה ואותם לא נשנה.

הכללים הללו מצילים אותנו. הם שומרים על הזהות היהודית שלנו, הם שמטביעים בנו את החותם המזהה ממרחקים, הם שמזכירים לנו בכל עת את מעמדנו הייחודי והעילאי. הבגדים הללו הופכים למאפיינים ומזהים מעניקים לנו את התחושה הייחודית של בני מלכים, ומזכירים לנו בכל עת שאנו מחוברים לבורא עולם. הבגדים הללו הם המדים שמזכירים לנו שאנו חיילים בצבא ה', שאנו קשורים לאבא שבשמים ושמחים לעמוד לשרתו.

(הרב אשר קובלסקי)

אותו, הוא נבהל והאיש נעלם. שוב ניסה להתיישב על הספה, ושוב הוא רואה את הדמות נכנסת ומנסה לחנוק אותו, מרוב פחד הוא לא ישן במיטתו אלא בלובי של המלון. כשנגמרה החופשה הוא חזר ארצה, היה לו עסק אבל הוא לא היה מסוגל לעשות כלום, הפחד לא עזב אותו, הוא לא היה רגוע. יום אחד, אמר לו סבא שלו, הבה ניסע לבבא סאלי, אבל הוא התרה בו, תבוא עם אמונה. היו שם המון אנשים בחדר ההמתנה והאיש כבר רצה לחזור, אבל סבא שלו היה מאד קרוב לבבא סאלי, ובאמת לא חלף זמן רב והבבא סאלי הורה להכניס אותם. הם נכנסו פנימה, והסבא סיפר לו מה שהנכד שלו סובל בתקופה האחרונה מחרדות ופחדים חוסר תפקוד. אמר לו הבבא סאלי, אתן לך לשתות תשתה ותבריא. ואכן הוא שתה וכבר הרגיש בן אדם אחר. אמר לו הבבא סאלי עכשיו תצא החוצה, אני רוצה לדבר עם הסבא שלך. אמר לו הבבא סאלי לסבא, דע לך, שכשהם היו בדמנהור, הוא התייחס בלזלזול למקום, ורבי יעקב רצה לחנוק אותו, אבל עכשיו הכל יהיה בסדר איתו. הסבא יצא מהחדר והוא רואה שהנכד שלו מבוהל, הוא הסתכל על התמונה של רבי יעקב שהיתה תלויה שם וקיבל שוב חרדה, ואמר לו בגמגום זה האיש שרצה לחנוק אותי. הסבא אמר לו שהוא יודע, וסיפר לו את מה שאמר הבבא סאלי, ומאז הוא הטיב את דרכיו, חזר בתשובה שלמה וכיום הוא משמש בקודש שם בבית הכנסת.

יום אחד מסר הרב אברג'ל זצ"ל שיעור תורה. היה שם יהודי רשע עושה כל עבירות שבעולם על ימין ועל שמאל, יום אחד הגיע לשיעור של הרב אברג'ל, הרב התפלל, הוא בא לשיעור תורה? היו שם הרבה אנשים והרב אמר לו ברוך הבא ולא הסתיר את פליאתו. הוא התרומם ושל את הרב אברג'ל אמר יורשה לו לומר משהו בפני הקהל הרב הרשה לו, ואז הוא סיפר ברגש, אני הייתי כידוע לכם מזלזל בכל דבר שבקדושה, וברבנים בכלל. אמנם, היתה לי בבית את התמונה המפורסמת של הבבא סאלי, התמונה המפורסמת והיד על העיניים, היה זה בשבת קודש, ישבתי לי ועישנתי סיגריה, כשאני מביט בתמונה כמי שאומר אני לא פוחד. אני לא טיפוס מדומיין, אתם מכירים אותי, היד של הרב יוצאת לי מהתמונה ומתרה בי. מאז התחלתי להתחזק, זכותו תגן עלינו!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

שבוע התקיימה הילולת רבינו ישראל אבוחצירא הבבא סאלי הקדוש, בנם של קדושים, נכד אביר יעקב אבוחצירא. הבבא סאלי היה בעל קדוש ובעל מופתים אך רוב גדולתו הייתה בהיותו תלמיד חכם עצום וגדול בתורה. בהיות רבינו בן עשרים וארבע בסך הכל כתבו לו גדולי הדור מכתבים בתוארים מפליגים בכל קנה מידה, "המקובל הגדול, צדיק יסוד עולם, אספקלריה המאירה המנורה הסהורה! יחיד בדורו". תארים שכנותים על גדולי ישראל - והוא בן עשרים וארבע בלבד.

בהיותו בן שלושים ואחת עלה לארץ ישראל, הוא הלך להפגש עם הגאון הישיש רבי שלמה אלעזר אלפנרדי זצ"ל, שהיה גדול הדור, כל התורה היתה מונחת בפיו, ולא נשא פנים לאיש. יש גדולי עולם שנכנסו אליו ולא קיבלו ממנו שום שבח. אולם כשנכנס לפניו הבבא סאלי קם מלא קומתו! בבא סאלי התיישב ודיברו ביניהם בענייני הלכה. בסוף השיחה אמר לו אני רוצה ממך ברכה, בבא סאלי סרב איך יכול להיות כדבר הזה, שאני אברך אותך?... הסבא קדישא אמר לו דע לך כי אין ברכה שמועילה כמו ברכה של ירא שמים, ככתוב הנה כי כן יבורך גבר ירא ה', אל תקרי יבורך אלא יברך. שברכותיו של ירא שמים מתקבלות בשמים, ועתה בכל האיזור אין ירא שמים כמון, הוא ניסה להקטין בערכו אבל זה לא עזר, ולבסוף הוא בירך אותו והסבא החזיר לו ברכות כפליים, בשפע ברכות. הסיפור עשה כנפיים בכל ירושלים וכולם באו להתברך ממנו. וכל זה היה בגיל שלושים ואחת! והסבא קדישא שהיה כבן 95 קם לפניו!

יש יהודי שגר ברמלה, שמו אברהם אילוז נ"י היום הוא גבאי של בית כנסת קהילות יעקב ברמלה יהודי שומר תורה ומצוות. הסיפור הוא לפני שנים רבות, ואברהם הזה לא היה דתי, ההורים שלו היו גרים בשכונת לבבא סאלי זיע"א, במרוקו הם היו דתיים, אבל כאן בארץ, בגלל חברים רעים ירד מטה מטה, עד שלא היה מאמין בכלל. יום אחד הוא נסע למצרים לנופש, התארח באיזה בית מלון שם, והנה באו קבוצה של יהודים חרדים, והם הציעו לו לבוא עמם לקברו של רבי יעקב אבוחצירא זיע"א, הוא שלא היה מאמין בכלל הסכים ללכת, בשביל הסקרנות. הוא הגיע לקברו של הצדיק, הם מתפללים והוא מסתכל סביב כמו על אתר עתיקות. הם חזרו מהמלון, והוא התיישב בחדרו על הספה, ולפתע מהחלון נכנס אדם עם הדרת פנים ובעל פני מלאך, והוא בא ומנסה לחנוק

ההקדשה השבועית

הוציאם הם אנום לתקיים
אלפי נפלים יאור הפרשה
הנאמנותם אז לעיני קדושתם
התקשרו עמם: 05-04-205-01-01

לימינו
ידן חיה בת הדס
יוסי בן חלן
צורי בן חוה
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה
רויטל בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שלמה בן גלן לזון
סנילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

דמעה שלא נשכחת

מהחידוד?!

מגיע איתי, אני הולכת, אך אם חלילה לא תבוא איתי, אז גם אני לא אלך.

אומר הרב יעקב שיש, כמובן שאבי הלך איתה ביחד, ואז הם שומעים את כל הדרשה של המלמד, ואז אבא שלי שואל אותה שאלה אחת: אתה הולך לזרוק את הילד מהחידוד? אתה חושב שמיצית את כל האפשרויות?

ענה לו המלמד כן. ואז אבי אומר למלמד: אני יכול לשאול אותך שאלה? המלמד אומר כן. ואז אבי שואל אותו- האם פעם אחת הזלת דמעה על הילד הזה בתפילת שמונה עשרה? פעם אחת בכית עליזו? הרי הוא תלמיד שלך, ואתה הולך לזרוק אותו מהחידוד פעם אחת הורדת עליו דמעה? אמר המלמד- אני אגיד לך את האמת, רבי ברוך, לא הזלתי דמעה.

אמר לו ר' ברוך: אני יכול לשאול אותך עוד שאלה? המלמד אמר כן. שאל אותו ר' ברוך: כמה ילדים יש לך? אמר לו בלי עין הרע שמונה ילדים. שואל ר' ברוך, האם פעם אחת הזלת דמעה בתפילת שמונה עשרה על אחד מילדיך? ענה לו המלמד וודאי. שאל ר' ברוך, אז למה עליו לא הזלת דמעות? אמר לו המלמד: ר' ברוך, אתה מגזים, אתה מגזים, אלו הילדים שלי!

אמר לו רבי ברוך שיש בתקיפות: מה אני אעשה שרש"י כותב בפרשת שמות, "אלה תולדות משה" שזה הולך על הילדים של אהרן הכהן, שכל מי שמלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו. אמר לו רבי ברוך "דע לך, הילדים האלה הם התלמידים שלך, הם כמו הילדים שלך! איך אתה לא מוריד דמעה על תלמיד שלך שנמצא בבעיה? זה לא קשור אם הוא יתום או לא יתום, זה תלמיד שלך, וככה אתה הולך לזרוק אותו

סיפר הרה"ג רבי יעקב שיש שליט"א: מסרתי שיחה בסמינר של הרב וולף, שיחה למורות. ניגשה אלי מורה וותיקה, הרבנית ויצמן, ואמר לי: אני רוצה לספר לך סיפור על אבא שלך. הסיפור שהיא סיפרה לי מאוד ריגש אותי, לא הכרתי את הסיפור. וכך היא סיפרה:

לפני כ- 15 שנה ברחוב חזון איש בבני ברק, חלתה אישה במחלה הנוראה. במשך שנתיים היא סבלה ייסורים מרים ולאחר מכן נפטרה.

היא השאירה שני יתומים בנים בגילאים 11 ו-12. הילדים הללו, מסכנים, עברו עליהם ימים קשים, ממילא הם לא היו ממושמעים בכיתה. אביהם קיבל הרבה פתקים מהמלמד על הפרעות שלהם.

מספרת הרבנית ויצמן: כל פתק שאביהם היה מקבל, הוא היה מעביר אותו אלי. המסכן לא ידע איך להתמודד עם זה. אני הייתי צריכה להתקשר למלמד ולשוחח איתו.

יום אחד האבא מקיש על דלת ביתי ומביא לי פתק חמור מאוד מהמלמד, בו נאמר כך: "בנך חצה את כל הקווים האדומים והתנהג בצורה נוראה אתמול, מבחינתנו נגמר הסיפור ואנו שוקלים להעבירו למוסד לימודים אחר, תבוא מחר בדחיפות בשעה 10.00 בבוקר על החתום, המלמד".

כמובן, כמו שצינתי, האב דופק אצלי בדלת ונותן לי את הפתק הנ"ל.

התקשרתי לאביו, רבי ברוך שיש זצ"ל, ואני מספרת לו את הסיפור ואומרת לו- יש לי פגישה מאוד חשובה עם המלמד בקשר לילד היתום, ואני מבקשת שתבוא איתי. נכון שאתה לא מכיר את הילדים, אבל זה ילדים של הקב"ה, הם יתומים, חייבים לדאוג להם. אם אתה ר' ברוך

ממשיך הרב שיש ואומר: ואז אבא שלי פורץ בבכי והוא קורא לילד ואומר "תקשיב, אתה ילד מצוין, אתה ילד טוב מאוד, אני רוצה לומר לך שלושה דברים, אם תעשה את הדברים האלה ותתנהג כך כפי שאני אומר לך, אני מבטיח שגם אתה תזכה להיות בן תורה ולהקים בית של תורה".

הרבנית ויצמן לא זכרה את הדברים מה אבא שלי אמר לו בשעתו, אבל היא כן אמרה לי שבערב פסח תשע"ז היא מקבלת טלפון מבורו פארק שבארה"ב. אותו ילד מתקשר אליה לברך אותה בחג שמח לפני פסח. ואז הוא אומר- תגשי לרבי ברוך שיש, ותגידי לו ש....

"איך אתה לא מוריד דמעה על תלמיד שלך שנמצא בבעיה...?"

אמרה לו הרבנית ויצמן, הרב ברוך שיש מג' אדר תשע"ד נמצא בהר המנוחות.

אמר לה הילד, שהיום הוא כבר אברך: חבל, חבל, אבל הוא בוודאי יודע את זה בשמים, שהיו כמה פעמים שכמעט התגלשתי לרחוב במהלך השנים. מה חסם בעידי? התשובה היא שאני רואה את הדמעות של רבי ברוך שיש, שהוא בוכה עלי, והוא אומר למלמד איך אתה לא מוריד דמעה על תלמיד שלך? והוא בוכה והמלמד לא. אני רואה את הדמעות שלו, את האכפתיות שלו, את הכאב שלו על ילד שהוא לא מכיר בכלל. דעי לך שהדמעות שלו, הדמעות הללו חסמו בעידי לא לרדת מהדרך ונתנו לי את הכוחות לעמוד בניסיונות של החיים, וכפי שהוא אמר לי אז, זכיתי גם אני להקים בית של תורה, התחנתני עם בחורה מצוינת מבית יעקב, והיום אני אברך כולל.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגוריכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו: 03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר סמלי

ראש השנה לאילנות

מה מיוחד בחודש שבט ובפרט ביום ט"ו בשבט? ומה מסמל לנו ראש השנה לאילנות?

השבוע חל חודש שבט ואף שאין לנו חגים בחודש זה מ"מ חל בו ט"ו בשבט שיום זה הוא ראש השנה לאילנות, ולכן נבאר מה הוא ראש השנה לאילנות.

המשנה במסכת ראש השנה אומרת שיש ארבעה ראשי שנה במשך השנה:

1. אחד בניסן- ראש השנה לסדר החגים בשנה, ולמנין שנות המלכים של מלכי ישראל.

2. אחד באלול- ראש השנה לענין מעשר בהמה, שיש מצוה להפריש אחד מכל עשר בהמות שגולדו לאדם ולהקריב אותה לבית המקדש, ובתאריך א' באלול זה יום ראש השנה למעשר בהמה ובהמות שגולדו אחר א' באלול אינם נחשבות ממנין השנה הקודמת ואי אפשר להפריש מהם על הבהמות שגולדו לפני א' באלול וכן להיפך (יש דעות במשנה שסוברים שב-א' בתשרי זה ראש השנה למעשר בהמה).

3. אחד בתשרי- ראש השנה לכל העולם כולו מי יחיה ומי ימות, פרנסה זיווג וכו' וכן מה יקרה כל השנה כולה.

ועוד ב-א' בתשרי זה ראש השנה לענין שמיטה ויובלות, והיינו שכל שבע שנים יש שמיטה ואסור לעבוד בקרקע ואחר שעברו שבע שמיטות בשנת החמישים היא שנת יובל ואת מנין השמיטות והיובלות אנחנו מתחילים למנות ב-א' בתשרי.

ועוד מ-א' בתשרי מונים את שנות האילן לענין ערלה, והיינו שאסור לאכול פירות שגדלו על עץ חדש שנטעו אותו במשך שלוש שנים בגלל איסור ערלה.

ועוד מ-א' בתשרי מתחילים שנות המעשר לענין תבואה וירקות, והיינו שהרי בשמיטה יש שבע שנים ובשנים א' ב' ד' ה' של השמיטה מפרישים מעשר שני ובשנים ג' ו' של השמיטה מפרישים מעשר עני ובתאריך א' בתשרי זה ראש השנה למעשר הירקות והתבואה, וגם ירקות שגדלו אחר א' בתשרי אי אפשר להפריש מהם על הירקות שגדלו לפני א' בתשרי וכן להיפך.

חמישה עשר בשבט (ט"ו בשבט) - ראש השנה לאילנות לענין מעשר, וכמו שביארנו אצל ירקות כך גם הדין אצל אילנות שפירות שגדלו שליש לפני ט"ו בשבט הם לשייכים לשנה אחת ופירות שגדלו שליש אחר ט"ו בשבט הם שייכים לשנה הבאה ואי אפשר להפריש אחד על השני.

הטעם שבט"ו בשבט קבעו חכמים שהוא ראש השנה לאילנות כיוון שבתקופה זו רוב הגשמים ירדו ורוב פירות הארץ מתחילים לבלב והוא חג של התעוררות ופריחה של האילנות והצמחים, וזה יום שמתחדש בו כוח האדמה להוציא פירותיה ולהראות את שבחה של ארץ ישראל שנאמר עליה "ארץ חיטה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש" (דברים פ' ח' פסוק ח'), ויום שאדמת ארץ ישראל מתחדשת להוציא את טוב פירותיה הוא יום של שמחה לעם ישראל שאוהב ונוחל את ארצו.

א. לזכרון של יום ט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות נוהגים לאכול מפירות האילן ובפרט מפירות שבעת המינים ונוהגים גם להדר ולקחת פרי חדש כדי לברך עליו ברכת "שהחיינו", ויש שנוהגים לערוך שולחן עם פירות שבעת המינים ולומדים משנה או זוהר שמדבר בענין הפרי ואחר כך אוכלים אותו.

ב. אכילת הפירות ביום ט"ו בשבט היא מעין שבח לה' יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות כדי שיוכלו בני אדם ליהנות מהם, ויום זה שמסמן את השגשוג של האדמה, הוא יום חשבון נפש לאדם שיתבונן על מצבו הרוחני ועליו להיות כמו האילנות שהולכים וגדלים כך הוא צריך לדאוג שיהיה במצב תמידי של עלייה ושגשוג ברוחניות וכמו שנאמר "כי האדם עץ השדה".

ג. כתוב בספר התודעה בשם ספר בני יששכר "שקבלנו מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר יפה ומהודר שה' יתברך יזמין לו לצורך חג סוכות, כי ביום זה עולה השרף באילנות והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל, ולכן מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום זה ראשית יסוד הצמיחה שיזמין לו ה' יתברך את פרי העץ הדר (אתרוג) ותפילתו תעשה פירות".

ד. יום ט"ו בשבט אסור להתענות בו, ואין אומרים תחנון ונפילת אפים בשחרית וגם לא אומרים אחר תפילת שמונה עשרה מזמור "יענך ה' ביום צרה", מזמור "תפילה לדוד" שנמצא אחר ובא לציון, וכן בתפילת מנחה אין אומרים תחנון ונפילת אפים, וכן במנחה שלפני ט"ו בשבט (היינו מנחה של יום י"ד בשבט).

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

מאיגרא רמא לבירא עמיקתא

כדי לעזור לאנשים אלו לרדת מהעץ הגבוה, חשוב להסביר להם שאדם אינו מסוגל לחיות בלחץ תמידי, בחוסר רגיעה ובדאגה 'שמא היה צריך לעשות יותר מזה'. אין ספק שהקדוש ברוך הוא לא ביקש מאתנו לעשות דברים בצורה שתערער את כל שלווה נפשנו ושדעתנו תשתבש מרוב לחץ ומתח שמא לא נעמוד במשימה ב'מאה אחוז'. אמנם שלמה המלך אומר: "בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר", אבל בפשטות אין הכוונה שאם תישפך טיפת שמן על בגדיו של האדם דינו ייחרץ. פשוט אי אפשר ואין שום עניין לחיות במתח מורט עצבים, ולכן אין צורך, ואולי אף אסור לנו, להעמיס על עצמנו יותר מכפי יכולתנו. זאת מלבד העובדה שאף אם לא נגיע לשלימות ואף אם אכן אפשר לעשות יותר, אי אפשר להתעלם ממה שכן עשינו. אם השתדלנו ועשינו אנחנו נמצאים באזור טוב באמצע, ואנו יכולים להיחשב טובים מספיק.

מאחר שמבחינתם של אלו, כל סטייה קלה נחשבת כירידה קשה לשוליים, הם מתקשים להבין איך ייתכן לומר שחריגה מהקו המדויק והמוחלט אינה בעיה. ההמלצה 'לעשות כמיטב יכולתם' דומה בעיניהם להמלצה להרפות לחלוטין ולעזוב הכל, ללכת לקצה הגבול הקיצוני וליפול 'מאיגרא רמא לבירא עמיקתא'. לשמע ההצעה להרפות מעט, כמעט תמיד הם יגיבו בתדהמה:

- אתה רוצה לומר לי להתפלל בלי לכוון בשום מילה?! מי אמר שלא תכוון 'בשום מילה'?! בסך הכל אני מנסה להרגיע אותך שלא יהיו לך נדודי שינה בלילה מחשש שלא הצלחת לכוון בכל מילות התפילה בכוונה השלימה...

- אתה אומר לי שאפקיר את הילד ולא אתעניין בשלומו כלל?! איפה האחריות שלי כהורה?! מי מדבר על 'הפקרת הילד'? בסך הכול אני מנסה לשכנע אותך שתפסיק לדאוג בכל רגע – איפה הילד (בן השמונה!) נמצא ואם הוא חי ונושם, ושלא תברר כל הזמן אם הוא לא בסכנה ואם הוא אינו זקוק להצלה מהירה...

לא פשוט לשכנע אותם להרפות ולעשות דברים ברמה בינונית, ולהביאם לידי כך שירגישו נוח גם כאשר הם פועלים מתוך 'מקום טוב באמצע'. הם באמת מתקשים לקלוט זאת, לפעמים לא רק ברגש אלא אפילו בשכל, והם מרגישים איום ונורא בכל חריגה.

יש צורך בדברי שכנוע יצירתיים ורבים כדי להביאם להכיר בכך, לפחות מבחינה שכלית. רק לאחר שהם יבינו שאין שום חובה לחיות על גשר צר, ושגם ליהודים טובים וצדיקים יש מרחב גדול דיו ומסגרת בעלת גבולות הגיוניים שבתוכה הם פועלים, הם יהיו מוכנים לעבוד על כך. גם לאחר שיביעו את נכונותם להרפות מעט, הם זקוקים לעידוד ולתמיכה רבה בדרכם הקשה להתגבר על נטייתם לחפש את השלימות ולהקפיד עליה, וכן לדברי הרגעה רבים, שלא נורא אם הם לא פעלו בצורה מושלמת.

רגע חושבים

הרב אליהו רוסתמי

מתנה שנקראת תשובה

בורא עולם אומר למשה כי אני הכבדתי את לבו של פרעה ולב עבדיו, ולפי זה לא מובן מה הטענה על פרעה. מה רוצים ממנו, אם משמים הכבידו את לבו אז נשלה ממנו הבחירה, אז מה הטענות עליו.

אלא צריך לדעת שאחת המתנות החשובות שנתן ה' לאנושות זו מצות התשובה, שהפכת את האדם למציאות אחרת. נתאר לעצמנו שבמרכז הרפואי ביוסטון ימצאו גלולה חדשה שמי שיבלע אותה, אפילו שהוא בן שמונים, הוא חוזר לגיל 18! ואם לוקח גלולה נוספת הוא חוזר לגיל 3! כמה היינו מוכנים לשלם עבור גלולה כזו? ובאמת כולם מבינים שאין בעולם המדע שום אפשרות להמציא גלולות כאלה.

אבל בורא עולם אומר שחוזר בתשובה הוא כמו תינוק שנולד! ויותר מזה אם אדם חוזר בתשובה מאהבה, אפילו הזדונות שלו נהפכים לזכויות. אז אם ה' הכביד את לב פרעה, למה מענישים אותו? אומר הרמב"ם (בה' תשובה פ"ו ה"ג), שלפעמים כשאדם מרבה לחטוא ולפשוע, עונשו הוא שמונעים ממנו לחזור בתשובה.

אומר אלקים אני נותן לך גלולה שנקראת תשובה ויכול להפוך אותך לתינוק שנולד, ולזכות לכל הדברים הטובים שבחיים, ואתה מזלזל ולא רוצה לשנות דרך, אתה לא רוצה להרים הנד-ברקס, ולראות את החיים במשקפי האמונה, אזי עונשו שמונעים ממנו דרך התשובה. לכן אם נשים לב בפרשת וארא בחמשת המכות הראשונות כתוב "ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם", וכן "ויקבד לב פרעה" וכן "ויכבד לב פרעה", ורק במכה הששית כתוב "ויחזק ה' את לב פרעה", אומר אלקים לפרעה אני כבר לא עוזר לך לחזור בתשובה, זה הפירוש "כי אני הכבדתי את לבו".

כל מי שחוזר בתשובה צריך לדעת שההצלחה שלו תלויה בעזרת ה' וברחמנותו, וכמו שכתוב בספר שערי תשובה שה' עוזר לשבים "אשר אין יד טבעע משגת", כי יצר הרע הוא אש ובלי עזרת ה' לא יכולים עליו וכן כתוב בגמ' (קידושין ל) שאילמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו. ואם אדם בא ליטרה מסייעין אותו מן השמים, אבל אם אדם מזלזל בתשובה, אחרי שה' שולח לו איתותים ודיבורים מכל מיני רבנים וקרובים שחזרו בתשובה,

הוא בז לכולם, בסוף יגיע למצב שאלקים יגיד לו, "כשאני רציתי אתה לא רצית, כשאתה תרצה אני כבר לא ארצה", וזה מה שקרה לפרעה!

חז"ל מספרים על אלישע בן אבויה (רבו של רבי מאיר בעל הנס) שסטה מן הדרך והתקלקל עד כדי כך שרכב על סוס ביום הכיפורים שחל בשבת! רבי מאיר יצא לדבר איתו, כשאלישע רוכב על הסוס ורבי מאיר מדבר איתו בהלכה, ותוך כדי הליכה אומר אלישע לרבי מאיר "ספרתי ברגלי הסוס עד כאן תחום שבת, תעצור רבי מאיר שלא תיכשל ותצא מחוץ לתחום". אי אפשר לתאר את גדלותו של אלישע שתוך כדי דיבור בהלכה הוא סופר את צעדי הסוס ומחשבן תחום שבת.

אמר לו רבי מאיר, "רבינו למה שרק אני אחזור, גם אתה יהודי, תחזור לה' בתשובה" אמר לו אלישע "שמעתי מאחרי הפרגוד (בעולמות העליונים) בת קול שאומרת "שובו בנים שובבים, חוץ מאחר", כל השובבים יכולים לחזור בתשובה חוץ מאחר (אלישע בן אבויה).

אם היה רוצה לחזור בתשובה ה' היה מקבל אותו. אומר החפץ חיים, אפילו ששמע בת קול שאומרת שכולם ישובו חוץ מאחר, הכוונה שאלקים לא יתן לו את העזרה משמים שכולם מקבלים. כל האנשים הקטנים שנופלים, "כי נפלת קמתי ה' אור לי", אבל אחד בדרגת אלישע בן אבויה שהיה השפיץ של הדור, כמו מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל בדורנו.

נתאר לעצמנו שגדול הדור עוזב את היהדות, לובש מכנסיים קצרים והולך לחוף הים המעורב ומשחק מטקות בשבת! מה זה יעשה לדור. זה גרם בלבול לכל הדור, ולכן ה' כעס עליו ואמר שובו בנים שובבים חוץ מאלישע. אחרי תקופה אמרו לרבי מאיר שרבו אלישע גוסס ונוטה למוות, רץ רבי מאיר ואמר לו "רבי תעשה תשובה, לפחות ברגע האחרון" אמר לו אלישע אפשר אדם מרשיע מאה שנה ובסוף יעשה תשובה, אחרי כל מה שבזיתי את התורה והמצוות, ועכשיו לעשות תשובה, זה הגיוני? אבל התשובה היא כן, הקב"ה מחכה לכל אחד ואחד לשוב אליו ואפילו שהרבה לחטוא ימינו פשוטה לקבל שבים אפילו לרחוק שברחוקים.

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתרנו להרצאות נוספות בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

אבל בורא עולם אומר שחוזר בתשובה הוא כמו תינוק שנולד! ויותר מזה אם אדם חוזר בתשובה מאהבה, אפילו הזדונות שלו נהפכים לזכויות. אז אם ה' הכביד את לב פרעה, למה מענישים אותו? אומר הרמב"ם (בה' תשובה פ"ו ה"ג), שלפעמים כשאדם מרבה לחטוא ולפשוע, עונשו הוא שמונעים ממנו לחזור בתשובה.

אומר אלקים אני נותן לך גלולה שנקראת תשובה ויכול להפוך אותך לתינוק שנולד, ולזכות לכל הדברים הטובים שבחיים, ואתה מזלזל ולא רוצה לשנות דרך, אתה לא רוצה להרים הנד-ברקס, ולראות את החיים במשקפי האמונה, אזי עונשו שמונעים ממנו דרך התשובה. לכן אם נשים לב בפרשת וארא בחמשת המכות הראשונות כתוב "ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם", וכן "ויקבד לב פרעה" וכן "ויכבד לב פרעה", ורק במכה הששית כתוב "ויחזק ה' את לב פרעה", אומר אלקים לפרעה אני כבר לא עוזר לך לחזור בתשובה, זה הפירוש "כי אני הכבדתי את לבו".

כל מי שחוזר בתשובה צריך לדעת שההצלחה שלו תלויה בעזרת ה' וברחמנותו, וכמו שכתוב בספר שערי תשובה שה' עוזר לשבים "אשר אין יד טבעע משגת", כי יצר הרע הוא אש ובלי עזרת ה' לא יכולים עליו וכן כתוב בגמ' (קידושין ל) שאילמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אינו יכול לו. ואם אדם בא ליטרה מסייעין אותו מן השמים, אבל אם אדם מזלזל בתשובה, אחרי שה' שולח לו איתותים ודיבורים מכל מיני רבנים וקרובים שחזרו בתשובה,

הוא בז לכולם, בסוף יגיע למצב שאלקים יגיד לו, "כשאני רציתי אתה לא רצית, כשאתה תרצה אני כבר לא ארצה", וזה מה שקרה לפרעה!

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה בראשות

הרה"ג דניאל זר שליט"א

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים, יציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

03-5701212

המכבים 108 בני ברק
info@rabenu.com